

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

Nr. 1597/2012

RECOMANDAREA

Nr. 36.....din 23...octombrie 2012

referitoare la respectarea dreptului la învățătură și a protecției copiilor și a tinerilor

Urmare a autosesizării nr. 1597/1.10.2012 cu privire la posibila încălcare a prevederilor constituționale care reglementează dreptul la învățătură și protecția copiilor și a tinerilor, prevăzut de art. 32 și art. 49 din Constituția României, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei anchete, în data de 10 octombrie 2012, în vederea verificării veridicității celor relatate în articolul intitulat „Cred că e frumoasă viața de licean” publicat în ziarul „Vremea Nouă” din Vaslui, din 30 septembrie 2012, a respectării prevederilor Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, H.G nr. 1488/2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Bani de liceu", cu modificările și completările ulterioare și a Ordinului M.E.C.T.S nr. 329/2007 privind aplicarea normelor metodologice pentru elevii care beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport, ca urmare a faptului că, nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu, la Primăria comunei Lipovăț, județul Vaslui și la Inspectoratul Școlar Județean Vaslui.

Din discuțiile purtate cu primarul comunei Lipovăț, asistentul social, minora Basarab Andreea, mama acesteia și reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Vaslui, constatăm următoarele:

La data efectuării anchetei, s-a constatat, pe de o parte, faptul că, principala cauză a aspectelor relatate în presă o constituie lipsa de interes din partea familiei minorei față de protejarea drepturilor sale de dezvoltare, iar pe de altă parte, lipsa de cooperare interinstituțională a autorităților în monitorizarea cazurilor în care copiii, care provin din

familiei aflate la limita sărăciei, nu au posibilitatea de a urma cursurile învățământului școlar obligatoriu, astfel cum este el definit de prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, lipsa de implicare a familiei în urmarea cursurilor învățământului școlar obligatoriu are ca și cauză, potrivit susținerilor mamei minorei, lipsa veniturilor care să permită susținerea acesteia la cursurile liceale, respectiv lipsa banilor de transport și rechizite. De asemenea, nivelul educațional scăzut al familiei, precum și necunoașterea legilor care acordă o serie de facilități elevilor aflați în situația minorei, constituie alți factori care au condus la imposibilitatea școlarizării în învățământul liceal.

În ceea ce privește gradul de implicare al autorităților locale și județene în gestionarea acestor situații defavorizante pentru elevii proveniți din familii cu venituri aflate sub incidența Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, apreciem că, lipsa de cooperare interinstituțională, cu precădere între școală – primărie – inspectorat școlar, reprezintă principala cauză a neșcolarizării elevilor care au absolvit clasele I-VIII.

Precizăm, de asemenea, că, situația analizată este mult mai dramatică decât a fost relatată în presă prin prezentarea unui singur caz, numărul elevilor care nu urmează cursurile învățământului liceal fiind foarte mare pe raza județului Vaslui.

Având în vedere cele constatate în urma anchetei, apreciem că, dramatismul situației în care se află copiii proveniți din familiile aflate la limita sărăciei, vine în contradicție cu prevederile art. 32 și art. 49 din Constituția României privind dreptul la învățătură și protecția copiilor și a tinerilor, precum și cu prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, a H.G. nr. 1488/2004 și ale Ordinului MECS nr. 329/2007.

Mai exact, s-au încălcat dispozițiile **art. 85** din Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *în situații justificate, elevilor din învățământul obligatoriu, școlarizați într-o altă localitate decât aceea de domiciliu, li se asigură, după caz, servicii de transport, de masă și de internat, de către autoritățile administrației publice locale din localitatea de domiciliu, cu sprijinul operatorilor economici, al colectivităților locale, al societăților de binefacere, precum și al altor persoane juridice sau fizice.*

De asemenea, s-au încălcat prevederile **art. 86 alin.3** din același act normativ potrivit cu care *părintele sau tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu, precum și ale art. 360 alin.1 lit.a* conform căruia *nerespectarea dispozițiilor art. 86 alin. (3), din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit,*

cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1.000 lei ori cu muncă echivalentă în folosul comunității, prestată de părinte sau de tutorele legal.

Conform prevederilor **art. 5 alin. 3** din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, „ (...) *autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau după caz un alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop, servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.*” Cu alte cuvinte, răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior a copilului, dar și în subsidiar colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa.

În consecința celor mai sus enunțate, s-a constatat faptul că, primarul comunei Lipovăț **nu a aplicat prevederile art. 360 alin.2** din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, respectiv *constatarea contravenției și aplicarea amenzilor contravenționale prevăzute la alin. (1) lit. a) (...).*

Mai mult, în concordanță cu prevederile Ordinului MECTS nr. 329 din 13 februarie 2007 privind aplicarea normelor metodologice pentru elevii care beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport, ca urmare a faptului că, nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu, cu modificările și completările ulterioare, **nu s-a ținut cont nici de faptul că, elevilor români din învățământul de stat și particular acreditat, cursuri de zi, care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu li se decontează cheltuielile de transport, pe perioada cursurilor școlare, din bugetul Ministerului Educației și Cercetării, prin unitățile de învățământ la care sunt școlarizați, pe bază de abonament, în limita a 50 km.**

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator, și Primarul comunei Lipovăț, județul Vaslui, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Lipovăț, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să monitorizeze situația minorei Basarab Andreea în vederea înscrierii acesteia la învățământul liceal și să acorde sprijinul necesar familiei acesteia astfel cum rezultă din prevederile legale mai sus menționate. În cazul tergiversării înscrierii elevei la liceu de către familia sa, să dispună aplicarea sancționarea părinților în concordanță cu prevederile art. 360 alin.1 și 2 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

2. Primarul comunei Lipovăț, urmează ca în aplicarea prevederilor legale să monitorizeze împreună cu conducerea școlii și asistentul social toate cazurile similare de pe raza comunei Lipovăț și să acționeze în concordanță cu atribuțiile pe care legislația în vigoare i le conferă în respectarea principiului interesului superior al copilului și a principiului centrării educației pe beneficiarii acesteia.

3. Primarul comunei Lipovăț va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Prof.univ.dr. Valer Dorneanu

Domnului Valerian Hriscu
Primar
Primăria comunei Lipovăț
Județul Vaslui

București, 23 octombrie 2012